

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

10. De loco passionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

Homil. 3. in
Ioa. a medio
tom. 3.

Li. 3. c. 13. n. 6
paul a prin.
tom. 4.

In lib. q. ex
no. 108. qui
incipit. Deus
certe perfe-
ctus q. 55. in
prim. to. 4. in
ter. opera
August.

eum non sine inter
opera seruilia, prohi-
bitos in ueteri lege
nescio; legimus in
Petram captum in-
ter dies azymorum,
& propter tempus
illud, in quo tamen
licebat operari, re-
seruatus est occisio-
ni post Pascha. Ve-
runtamen, quicquid
fit de hoc, sicut Cai-
phas prudens est ha-
bitus, consulendo
quod expediret unum
hominem mori pro
populo facile po-
tuit dispensare, quia
periculum erat in mo-
ra, ut actus iudicia-
les circa Christum
licite se exercere cre-
derent in primo die
azymorum, praeter-
tum cum actus hi,
non ex lege, sed sta-
tutis eorum, uel con-
suetudine & reueren-
tia quam prohibiti
forte fuerint.

Vnde Chryl. * ibidem aliam ex-
positionem ponit, quod Pascha
potest accipi pro toto festo iu-
daeorum, quod septem diebus
agebatur.
AD SECVNDVM dicendum, qd
sicut Augu. * dicit in lib. de conf.
cuang. hora erat quasi sexta, cum
traditus est Dominus crucifigen-
dus a Pilato, ut lo. dicit: no. n. erat
plene sexta, sed quasi sexta. i. pera-
cta quinta, & aliquid etiam de sex-
ta esse coeperat, donec completa
sexta, Christo pendente in cruce,
tenebre fierent. Intelligitur autem
fuisse hora tertia, cum clamaue-
runt Iudei, ut Dominus crucifi-
geretur, & ueracissime demon-
stratur tunc eos crucifixisse, quan-
do clamauerunt. ergo ne quicquam
cogitationem tanti criminis auct-
sus a Iudaeis in milites conuerter-
ret, erat, inquit, hora tertia, & cruci-
fixerunt eum, ut illi cum potius
crucifixisse inueniantur, qui ho-
ra tertia, ut crucifigeretur, clama-
uerunt. Quamquam non desunt, qui per parascueu,
quam Ioan. commemorat, dicens, Erat parascueu
hora quasi sexta, horam diei tertiam uelint intelligi.
Parascueu quippe interpretatur praeparatio. Verum
autem Pascha, quod in passione Domini celebra-
tur, incepit praeparari ab hora noctis nona, quando
scilicet omnes principes sacerdotum dixerunt, reus
est mortis. Ab illa ergo noctis hora, usque ad Chri-
sti crucifixionem, occurrit hora parascueus, sexta se-
cundum Ioannem, & hora diei tertia secundum Mar-
cum: quidam tamen dicunt, quod haec diuersitas
ex peccato scriptoris apud grecos contingit: nam
figurae, quibus tria & sex representantur, satis sunt
propinqua apud eos.

AD TERTIVM dicendum, quod sicut dicitur in
lib. de Questionibus ueter. & nou. testamenti, * tunc
noluit Dominus passione sua mundum redimere,
& reformare, quando eum creauerat, id est, in aequi-
noctio. Et tunc dies super noctem increfuit: quia per
passionem Saluatoris a tenebris ad lucem perducimur.
Et quia perfecta illuminatio erit in secundo
aduentu Christi; ideo tempus secundi aduentus a-
stati comparatur. Mattha. uigesimo quarto, ubi di-
citur, Cum ramus eius iam tener fuerit & folia
nata, scitis quia prope est aestas, ita & nos
cum uideritis haec omnia, scitote quia prope est
& in ianuis. Et tunc etiam erit maxima Christi e-
xaltatio.

AD QVARTVM dicendum, quod Christus
in iuuenili aetate pati uoluit propter tria. Primo
quidem, ut ex hoc magis suam dilectionem com-
mendaret, quod uitam suam pro nobis dedit, quan-
do erat in perfectissimo statu. Secundo, quia non
conueniebat, ut in eo appareret naturae diminutio,
sicut nec morbus, ut supra dictum est. Tertio, ut in
iuuenili aetate moriens & resurgens, futuram re-
surgentium qualitatem in seipso Christus praemon-
straret. unde dicitur Ephe. 4. Donec occurramus
omnes in unitatem fidei & agnitionis filii Dei in ui-
rum perfectum, in mensuram aetatis plenitudinis
Christi.

ARTICVLVS XI.
Vtrum Christus fuerit conuenienti
loco passus.

AD DECVM sic proceditur.
Videtur, quod non conueni-
enti loco Christus passus fue-
rit: Christus enim passus est secu-
dum carnem humanam, quae q-
dem concepta fuit ex uirgine in
Nazareth, & nata in Bethleem. et
go uidetur quod non in Hieru-
salem, sed in Nazareth, uel in Be-
thleem pati debuerit.

¶ 2 Præ. Veritas debet respon-
dere figure: sed passio Christi figu-
ratur per sacrificia ueteris legis:
sed huiusmodi sacrificia offerebatur
in templo. ergo uidetur quod
& Christus in templo pati debue-
rit, & non extra portam ciuitatis.

¶ 3 Præ. Medicina debet morbo respondere: sed
passio Christi fuit medicina contra peccatum Adæ.
Adam autem non fuit sepultus in Hierusalem, sed
in Hebron: dicitur enim Iosue 14. Nomen Hebron
antea uocabatur chariatarbe, Adam maximus ibi in
terra. * Enachim situs est. ergo uidetur qd Christus in
Hebron, & non in Hierusalem pati debuerit.

SED CONTRA est, quod dicitur Luc. 14. Non
capit prophetam perire extra Hierusalem: sed Chri-
stus fuit propheta. Conuenienter ergo passus est in
Hierusalem.

RESPON. Dicendum, qd sicut dicitur in lib. 83. *
Quaestio, omnia propriis locis & temporibus
gessit Saluator, quia sicut omnia repera sunt in ma-
nu eius, ita etiam omnia loca: & ideo sicut conueni-
enti tempore Christus passus est, ita etiam conuenien-
ti loco.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod Christus
conuenientissime in Hierusalem passus est. Primo
quidem, quia Hierusalem erat locus a Deo electus,
ad sacrificia sibi offerenda: quae quidem figurata sa-
cificia figurabant Christi passionem, quod est ue-
rum sacrificium, secundum illud Ephel. 5. Tradidit
semetipsum hostiam & oblationem in odorem sua
uitatis. Vnde Beda * dicit in quadam homilia, quod
appropinquante hora passionis, Dominus appropin-
quare uoluit loco passionis, scilicet in Hierusalem,
quo peruenit ante sex dies paschae, sicut agnus pas-
chalis ante sex dies paschae, id est, decima luna, secu-
dum praecceptum legis ad locum immolationis du-
cebatur.

Secundo, quia uirtus passionis eius ad totum mu-
dum diffundenda erat, in medio terre habitabilis pa-
ti uoluit, i. in Hierusalem. vñ dñ in Psal. 73. Deus au-
tem rex noster, ante secula operatus est salutem in
medio terre, id est, in Hierusalem, quae dicitur esse
umbilicus terre. Tertio, quia hoc maxime conuenie-
bat humilitati eius, ut scilicet sicut turpissimum ge-
nus mortis elegit, ita etiam ad eius humilitatem per-
tinuit, quod in loco tam celebri confusionem pati
non recusauit. unde Leo Papa dicit in quodam ser-
mone epiphaniae, ¶ Qui serui susceperat formam, Be-
thleem praeelegit natiuitati, Hierusalem passioni. Quar-
to, ut ostenderet a principibus populi Iudeorum e-
xortam esse iniquitatem occidentium ipsum: & i-
deo in Hierusalem, ubi principes morabantur, uo-
luit pati. Vnde dicitur Actuum 4. Conuenerunt in
ista

Super quaestio
quadragesima
articulum decimum.

Titulus clarus.

In corpore
una conclu-
sio. Christus in loco
conuenienti passus
est. Probat, quia
omnia propriis locis
& temporibus gessit,
quia omnia loca &
tempora in manu
eius sunt.

In responsione ad
secundum & tertium,
aderte quod ad litem
Christus passus
est extra portam in
loco damnatorum,
ut mors sua turpius
redderetur, dum in
loco publice ignomi-
nie, ac maxime pau-
lo passus est.

Medicina debet morbo
respondere: sed passio
Christi fuit medicina
contra peccatum Adæ.
Adam autem non fuit
sepultus in Hierusalem,
sed in Hebron.

SED CONTRA est, quod
dicitur Luc. 14. Non
capit prophetam perire
extra Hierusalem: sed
Christus fuit propheta.

RESPON. Dicendum, qd
sicut dicitur in lib. 83. *
Quaestio, omnia propriis
locis & temporibus
gessit Saluator, quia
sicut omnia repera sunt
in manu eius, ita etiam
omnia loca: & ideo sicut
conuenienti tempore
Christus passus est, ita
etiam conuenienti loco.

AD PRIMVM ergo
dicendum, quod Christus
conuenientissime in
Hierusalem passus est.
Primo quidem, quia
Hierusalem erat locus
a Deo electus, ad
sacrificia sibi offerenda:
quae quidem figurata
sacrificia figurabant
Christi passionem, quod
est uerum sacrificium,
secundum illud Ephel. 5.
Tradidit semetipsum
hostiam & oblationem
in odorem suae uitatis.

Secundo, quia uirtus
passionis eius ad totum
mundum diffundenda
erat, in medio terre
habitabilis pati uoluit,
i. in Hierusalem. vñ
dñ in Psal. 73. Deus
autem rex noster, ante
secula operatus est
salutem in medio terre,
id est, in Hierusalem,
quae dicitur esse
umbilicus terre. Tertio,
quia hoc maxime
conueniebat humilitati
eius, ut scilicet sicut
turpissimum genus
mortis elegit, ita etiam
ad eius humilitatem
pertinuit, quod in loco
tam celebri confusionem
pati non recusauit.

